

TALOUSARVIOALOITE 1085/2008 vp

Määrärahan osoittaminen omaishoidon tuen ja tukipalvelujen lisäämiseen

Eduskunnalle

Omaishoidon kehittämisen toimenpideohjelmasa vuodelta 2004 arvioidaan omaishoitajia olleen jo yli 300 000. Tuen ja tukipalveluiden tarve kasvaa. Selvitysmies Elli Aaltosen monet, keskeiset ehdotukset ovat edelleenkin toteuttamatta. Tänä vuonna vain noin 33 000 omaishoitajaa saa kunnallista omaishoidon tukea. Omaishoidon tuki on edelleenkin kuntien harkinnanvarainen etuus, minkä seurauksena omaishoitajat ja hoidettavat ovat eriarvoisessa asemassa asuinkunnastaan riippuen. Monissa kunnissa omaishoidon tuen tarve alibudjetoidaan, minkä vuoksi määrärahat loppuvat kesken vuotta eikä uusia sopimuksia tehdä. On myös kuntia, joissa omaishoidon tukea ei haluta lisätä, vaan uusia sopimuksia tehdään vain päättyvien sopimusten määrän mukaan.

Kuitenkin omaishoito on taloudellinen ja usein myös hoidettavien oman tahdon mukainen tapa huolehtia omaisen hyvinvoinnista. Omaishoidon tukea ja tuen saajien määrää tulisi määrätietoisesti lisätä ja tukea omaishoitajia työtä riittävien kotihoidon ja kotisairaanhoidon palvelujen avulla. Omaishoitajien fyysisestä ja henkises-

tä jaksamisesta on huolehdittava. Omaishoitajille on järjestettävä kuntoutusta ja taattava neljä vapaapäivää kuukaudessa nykyisen kolmen tilalle. Vapaapäivistä tulee tehdä maksuttomia. Nyt kunnat perivät omaishoitajien vapaapäivinä järjestetystä hoidosta kohtuuttomia tulosidonnaisia asiakasmaksuja.

Omaishoidon tuen tarve kasvaa voimakkaasti. Väestön ikääntyminen ja kuntien heikentyneet laitoshoidon palvelut lisäävät painetta kotihoidossa. Tiedon lisääntyminen omaishoidon tuesta lisää myös omaishoidon tuen kokonaistarvetta. Oikeudesta omaishoidon tukeen on säädettävä lailla. Tuen taso ja maksamisperusteet on yhtenäistettävä ja etuuden maksatus siirrettävä Kelan hoidettavaksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2009 talousarvioon momentille 33.60.30 lisäyksenä 40 000 000 euroa omaishoidon tuen ja tukipalvelujen lisäämiseen.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2008

Jyrki Yrttiaho /vas
Matti Kauppila /vas
Minna Sirnö /vas
Markus Mustajärvi /vas
Martti Korhonen /vas
Matti Kangas /vas

Merja Kyllönen /vas
Unto Valpas /vas
Esko-Juhani Tennilä /vas
Pentti Tiusanen /vas
Veijo Puhjo /vas